Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Kyrkbyns skola och fritidshem

2026

ORSA KOMMUN

Introduktion

Det här är Kyrkbyns skola och fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade arbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Förskolor och skolor i Orsa kommun använder sig av en digital plattform för att hantera kränkningsärenden. Denna plattform heter Draftit och ligger på kommunens intranät, samt på Meitner och kan användas via dator, mobil eller surfplatta. Plattformen är GDPR-säker och effektiviserar arbetet genom mindre pappershantering. Denna hantering ger oss en tydlig överblick över ärenden och statistiken hjälper oss att rikta resurser rätt i det förebyggande och främjande arbetet.

Planen är indelad i tre kapitel enlig följande:

Kapitel 1: *Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling*
Kapitel 2: *Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning.*
Kapitel 3*: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts*

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö. Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Kyrkbyns skola och fritidshem arbetar förebyggande och främjande mot kränkningar och diskriminering genom återkommande undervisning inom området, elevråd, klassråd, kurator, MVP, och trygghetssamtal.

Arbetet med likabehandling i skolan handlar om
att förverkliga FN:s barnkonvention

Kapitel 1 *Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling*

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att arbetet skall involvera all skolpersonal, eleverna och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Skolan har följande ordningsregler.

Ordningsregler för Kyrkbyns skola läsåret 2025/2026:

Jag visar alla respekt genom att

· Vara snäll mot alla

· Lyssna på alla

· Prata utan ord som sårar eller kränker.

Jag är ute på rasten av säkerhetsskäl.

Reglerna finns med bildstöld, som vi kan använda vid elevsamtal.

Om du inte följer skolans regler, så använder vi oss av en konsekvenstrappa.

Steg 1. Har ett allvarligt samtal med dig.

Steg 2. Informerar dina föräldrar.

Steg 3. Har ett möte med dig, dina föräldrar och berörd personal.

Steg 4. Har möte med dina föräldrar, personal och rektor.

Disciplinära och andra särskilda åtgärder.

Enligt de förutsättningar som följer av skollagen kap 5 får det beslutas om utvisning, kvarsittning, avstängning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid annan skolenhet och omhändertagande av föremål.

Elevernas delaktighet

- Klassråd
- Elevråd
- Enkäter
- Forms-undersökningar
- Utvärdering/vecka
- Utvecklingssamtal med utvärdering av ordningsregler
- Hälsosamtal hos skolsköterska åk 2 och 5
- Trivselregler

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Meitner
- Föräldramöten
- Föräldragrupp-Tanken med en föräldragrupp är att de ansvarar för trivsel på skolan/skolgården.
- Enkät
- Utvecklingssamtal

Personalens delaktighet

- Arbetslagsmöten
- APT
- Enkätundersökning
- EHT
- Kollegialt lärande
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Trygghetsteam
- Samverkan

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktygslåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktygslåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal skall vara delaktiga i utformandet av planen. Vårdnadshavare och elever ska ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, föräldramöten och APT-möten.

Här nedan kommer utvärdering av våra mål 2025.

Studiero

Våra morgnar är lugna. När dörrarna öppnas finns pedagogerna på plats i klassrummet så eleverna kan gå in i klassrummet och sätta igång med det som finns på elevens bänk eller välja att vara ute tills det ringer. Ute på skolgården finns alltid minst en vuxen på plats.

Vi har pratat i alla klasser vad studiero innebär och alla klasser har klassrumsregler.

Vi har tydliga ramar, bildstöd, vuxenindelning av grupper och alltid genomgång av dagen/ lektioner.

Ordningsreglerna

Vi har gått igenom våra ordningsregler på elevrådet sedan har elevrådsrepresentanterna tagit med sig våra ordningsregler till sina respektive klasser som har arbetet med reglerna och diskuterat vad de innebär. Vårdnadshavarna har fått ta del av våra ordningsregler och vid utvecklingssamtalen under hösten går pedagogerna igenom ordningsreglerna med varje elev på utvecklingssamtalet. För att tydliggöra ordningsreglerna har vi gjort bildstöd till dem. Vi har våra ordningsregler uppsatta i trapphusen och i varje klassrum.

Rastaktiviteter

Från hösten -25 har vår fritidspedagog haft rastaktiviteter 3 tillfällen per vecka på elevernas lunchrast. Det är ett uppskattat inslag på rasterna främst för de yngre eleverna. Vi har även infört ”rastpåsar” till varje klass med rastleksaker för att se om det är lättare att hålla ordning på sakerna som annars lätt försvinner. Nu har varje klass en uppsättning rastleksaker som de ansvarar för och som är uppmärkta med deras klass-siffra.

Språkbruk

Vi har läst artikeln Skolgårdslärarens nolltolerans mot grova ord och diskuterat i arbetsgruppen. Utifrån artikeln lyfte vi upp ord som eleverna använder frekvent och pratade om dem med eleverna. Vi har ett gemensamt ansvar på skolan att reagera mot ord som sårar och alla barn är allas barn.

Vår förstelärare på skolan kommer att starta ett utvecklingsarbete på vår skola med start vårterminen -26 kring relationellt ledarskap där det kommer att diskuteras lektionsstrukur, tydliga mål och högra förväntningar på eleverna vilket jag tror skapar delaktighet för eleverna vilket leder till motivation, ökat intresse för undervisningen och bättre studiero

Kapitel 2: *Våra beslutade åtgärder utifrån genomförd utvärdering och kartläggning*

Kartläggning 2026

Skolan och fritids

Vår kartläggning 2026 bygger på personliga elevintervjuer för åk F-6 som vi sedan sammanställt och analyserat svaren på. Intervjuerna genomfördes med alla barn på skolan under vecka 47-49 ht-25.

Våra prioriterade mål och insatser under året 2026 utifrån vår sammanställning av de personliga elevsamtalen på Kyrkbyns skola är:

- Ökad studiero
- Öka tryggheten på skolgården för eleverna
- Arbeta med språkbruket på skolan
- Tydliggöra ordningsreglerna

Detta kommer vi arbeta med genom följande:

Ökad studiero:

Fortsätta med våra morgonrutiner.

Prata i alla klasser om vad studiero innebär.

Prata med eleverna om allas eget ansvar att bidra till studieron.

Tydliga ramar, bildstöd, instruktioner, gruppindelning, genomgång av dag/lektion.

Tydliggöra ordningsreglerna:

Synliggöra dem med bildstöd.

Låta dem vara synliga i klassrummen, på fritids och i trapphusen.

Ta upp dem på utvecklingssamtalen.

Prata kring dem på klassrådet.

Språkbruket:

Skapa samsyn på skolan.

Markera varje gång vi hör ord vi inte vill höra. ’

Arbeta med kränkande ord som eleverna använder.

Öka tryggheten på skolgården:

Fortsätta med rastaktiviteter.

Fortsätta agera/ lösa konflikter som uppkommer.

Stå i hallen när eleverna går/ kommer in före/ efter rast.

Variera leksaker i lekpåsen efter årstid.

Stärka upp med fler vuxna på vissa raster.

Den fysiska lärmiljön

Våra åtgärder för **"Trygghet, trivsel och studiero"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• **Rastpåsar** till varje klass med olika aktivitetssaker, som eleverna får låna under rasterna.	Läsårets slut	All personal
• **Vuxna ute på rasterna**. De bär gula västar, så barnen lätt ska se dem.	Läsårets slut	All personal
• **Småstjärnorna** Elever från åk F-6 får anmäla att de vill uppträda för övriga elever.	Läsårets slut	All personal
• **Pelle Svanslös** Material att träna på sociala förmågor.	Terminsslut	Klasslärare
• **MVP år 5**	Läsårets slut	Klasslärare år 5, kurator
• **Läxhjälp för de elever som behöver det samt de som går på fritids.**	Läsårets slut	Klasslärare
• **Klassråd och elevråd.**	Läsårets slut	Rektor/ All skolpersonal
• **Elevrådet diskuterar skolans regler och de tar det med sig till klassråden för diskussion.**	Läsårets slut	All personal
• **Trygghetsteam** Träffas ca var 4 vecka.	Läsårets slut	Kurator/ klasslärare Personal/ EHT
• **All personal använder relationellt lärarande.**	Läsårets slut	Rektor/ förstelärare
• **Klasserna utvärderar varje vecka.**	Terminsslut	Berörd klasslärare/Fritids
• **Vuxna på skolan bestämmer grupper och placering.**	Terminsslut	All personal
	Terminsslut	Rektor/ All personal

• **Vi arbetar med att alla elever är allas ansvar**. Till exempel genom återkommande samtal kring elever. • **Stationsundervisning under vissa perioder** för att underlätta för alla elever till ett större lärande • **Hälsosamtal** i åk F, 2 och 4 • **Pedagoghundteamet** särskild insats vid olika utmaningar	Terminsslut Terminsslut Löpande	All personal Skolsköterska EHT/ Randi

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Kön"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• Ett medvetandegörande av språkbruk när det gäller pronomen, normer och könsrollstänkande	Vid terminsslut	All personal
• Vi eftersträvar ett öppet klimat på skolan, där alla ska ha rätt att se ut och vara som man vill och älska den man vill	Vid terminsslut	Berörda lärare
• Undervisning om sexualitet, samtycke och relationer utifrån diskrimineringsgrunden	Vid läsårets slut	Berörda lärare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Könsöverskridande identitet eller uttryck"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• Ett medvetandegörande av språkbruk när det gäller pronomen, normer och könsrollstänkande	Vid terminsslut	All personal
• Vi eftersträvar ett öppet klimat på skolan, där alla ska ha rätt att se ut och vara som man vill och älska den man vill	Vid terminsslut	Berörda lärare
• Vi arbetar i våra ämnen med att berätta om hur könsrollerna och hur människan framställts utifrån könstillhörighet	Vid terminsslut	Berörda lärare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Religion eller annan trosuppfattning"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• Undervisning i SO-arbetar med alla världsreligioner	Vid terminsslut	Undervisande SO-lärare
• Arbeta med att hitta likheter och skillnader i de olika världsreligioner.	Vid terminsslut	Klasslärare
• Att uppmärksamma andra religiösa högtider.	Fortlöpande	All personal

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Sexuell läggning"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• Skolan köper in böcker med fokus på sexuell läggning.	Vid nästa gång som det ska köpas in böcker att vi då har detta som önskemål	Rektor/biblioteket
• Köpa in böcker från "Olika förlag"	Vid terminsstart	Berörda lärare
• Vi arbetar i våra ämnen med att berätta om hur könsrollersexuell läggning förändrats genom historien och vad ett genusperspektiv innebär.	Vid terminsslut	Berörda lärare
• Vi eftersträvar ett öppet klimat på skolan, där alla ska ha rätt att se ut och vara hur man vill och att älska den man vill.	Vid terminsslut	Berörda lärare
• Undervisning i sexualitet, samtycke och relationer utifrån diskrimineringsgrunden, från åk 3	Vid läsårsslut	Berörda lärare

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Etnisk tillhörighet"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• Arbete med barnkonventionen	Vid terminsslut	Berörda lärare
• De rättslösa UR Skola. Åk 4–6	Vid terminsslut	Berörda lärare
• Arbeta med utgångspunkt i samerna för att komma åt diskriminering utifrån etnisk tillhörighet.		
• Se över läromedel ur ett normkritiskt perspektiv. Förmedlas en stereotyp bild över olika etniska grupper?	Inför användning och inköp av läromedel.	Berörda pedagoger

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Funktionsvariationer"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
• I vårt arbetssätt eftersträvar vi tydlighet, struktur, ljudvänlig miljö, förutsägbarhet, anpassningar.	Vid terminsslut	Rektor
• Skapa en NP- vänlig miljö utifrån de lokaler som finns. Ser klassrummen ut ungefär lika, strukturella och "rena"	Vid terminsslut	Rektor
• Stationsundervisning/ varierad undervisning för att underlätta för alla elever till ett större lärande	Vid läsårsslut	All undervisande personal/rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden **"Ålder"**		
Aktiv åtgärd	***Uppföljning***	***Ansvarig***
Arbete i åldersblandade grupper.	Efter varje tillfälle	Pedagoger F-6

Kapitel 3: *Kyrkbyns skola och fritids rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering*

*En förenklad beskrivning av **diskriminering** är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder). Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.*

***Kränkande behandling** är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.*

***Trakasserier** är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.*

***Sexuella trakasserier** är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.*

Steg 1 Anmälan

Enligt Skollagen (2010:800) ska lärare eller annan personal som får kännedom om att en **elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, kränkande behandling, sexuella trakasserier eller andra trakasserier i samband med verksamheten** är skyldig att anmäla detta till rektorn, som i sin tur ska anmäla vidare till huvudmannen.

All personal och alla elever på Kyrkbyns skola ska känna till att om de själva eller någon annan utsätts för kränkande behandling så är de skyldiga att anmäla detta till rektor. Personal anmäler skyndsamt till rektor via Draftit.

Elev och vårdnadshavare har också möjlighet att anmäla och gör så genom att kontakta någon ur personalen, som då anmäler via Draftit.

Steg 2 Utredning

En utredning som allsidigt belyser vad som hänt och som omfattar både den eller de som kan ha utfört kränkningen och den eller de som blivit utsatta ska skyndsamt göras.

Utredningen ska innehålla en analys av orsakerna till det inträffade och ge tillräcklig information för en bedömning av vilka åtgärder som måste vidtas för att trakasserier eller kränkningar inte ska inträffa igen.

På Kyrkbyns skola görs utredningen av mentor eller annan personal med stöd av elevhälsoteam och rektor/biträdande rektor. Utredningen ska leda fram till åtgärder som riktas mot både den/de som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Steg 3 Dokumentation

Utredningen ska dokumenteras och visa vad som hänt och vilka åtgärder skola ska vidta och varför åtgärderna valts.

Den samlade dokumentationen ska sedan ge en bild av hur det ser ut i fråga om kränkningar och trakasserier på hela skolan för att sedan kunna användas i förebyggande syfte.

På Kyrkbyns skola och fritids ansvarar av rektor utsedd utredare för dokumentationen. All personal skall vara införstådda i den lagstiftning som gäller vid tystnadsplikt och sekretessbestämmelser. Information om kränkningar och trakasserier samt dokumentationen ska tillföras verksamhetschef, dvs huvudman.

Steg 4 Åtgärda

De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen. Det måste följas upp att åtgärderna haft önskad effekt.

På Kyrkbyns skola och fritids arbetar vi med åtgärder som:

- återkommande samtal med elever och vårdnadshavare – utifrån behov och med personal som har kompetens för uppgiften
- ökade observationer vid vissa tillfällen eller platser, exempelvis på raster, i klassrum, korridorer, omklädningsrum och kapprum och matsal
- eventuell omorganisation i och av grupper samt insatser i grupper/klasser
- trygghetsperson
- ”Veckomål” som överenskommes mellan elev, mentor och vårdnadshavare, samt följs upp, utvärderas och förnyas varje vecka.

Steg 5 Uppföljning

Rektor ska under en tid härefter försäkra sig att det ovälkomna beteendet har upphört. Fortsätter problemen ska ärendet utredas på nytt.

På Kyrkbyns skola och fritids följs ärenden om kränkande behandling upp vid Trygghetsteamets möten varannan vecka samt EHT-möten för att utvärdera insatta åtgärder och för att försäkra oss om att ovälkomna beteenden upphört.

Ytterligare åtgärder

I vissa fall av grova kränkningsärenden eller trakasserier kan anmälan till polis eller socialtjänst bli aktuell.

Elev som är utsatt för kränkande behandling eller mobbning och upplever att man inte får tillräcklig hjälp från skolan, kan anmäla skolan till Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen.

Barn- och elevombudet utreder anmälningar om kränkande behandling och kan företräda enskilda barn och elever i domstol (BEO) tel. 08-586 080 00.

När det är fråga om diskriminering eller trakasserier kan ärendet anmälas till Diskrimineringsombudsmannen (DO) tel. 08-120 20 700.

Skolans rutingång

1. Den som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa så att händelsen avslutas.
2. Mentor och den som upptäckt/fått reda på händelsen samlar information från först den utsatte, sedan den eller de som anses ha utsatt. Dokumentera noga vad som sägs av alla inblandade.
3. Mentor talar sedan med den eller de som utfört en och en. Man förklarar vad som har hänt och vilket beteende som måste upphöra. Inget av de tre ovanstående tolereras på skolan, enligt lagen.
4. Alla inblandade elevers föräldrar kontaktas och informeras om vad som hänt, och vad som sagts. Man informerar också om att en **kränkningsrapport lämnas in till rektor**.
5. Rektor beslutar om det behövs en **fördjupande utredning** av händelsen och utser då en ansvarig utredare. Den fördjupade utredningen bör sättas i gång skyndsamt. Utredningen skall fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Utredningen bör omfatta både den som utsatts och de som utsatt.

   5a. Allvarssamtal hålls med aktiva inblandade

   5b. Utredningen skall ge förslag på åtgärder för att stoppa fortsatta kränkningar och även sätta in aktiva åtgärder samt datum för uppföljning av dessa. Åtgärderna dokumenteras och utvärderas.

   5c. Även en reflektion kring pedagogisk utredning skall göras. Skolan behöver möta alla elevers behov. I vissa fall av grova kränkningar eller trakasserier kan det finnas fog för att upprätta ett åtgärdsprogram för både den utsatte och förövaren. I vissa fall av upprepade grova kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier kan anmälan till socialtjänsten bli aktuell.

   5d. Visar det sig vid uppföljning att trakasserier eller kränkning inte upphört kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder.

   5e. Utredningsansvarige informerar alla berörda lärare om vad som hänt.

6. Eleverna hålls under uppsikt under en tid. Samtal med den utsatte igen för att se om kränkningarna upphört.

Åtgärder

- Erbjuda medlingssamtal om konflikt finnes.
- Samtal med elev (rektor eller kurator).
- Samtal föräldrar och elev (mentor).
- Samtal föräldrar och elev (rektor eller kurator).
- Veckomål (kortsiktigt) eller åtgärdsprogram (långsiktigt). Både för hemmet och skolan. Görs gemensamt med elev och eventuellt vårdnadshavare.
- Extra vuxen under raster och ev. vissa ämnen.
- Se över gruppindelningar och eventuella anpassningar.
- Placeringar i klassrum, omklädningsrum, kapprum, kösystem.
- Till och från skolan? Separata raster?
- Trygghetsperson

Handlingsplan för implementering av Orsa kommuns *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* i skolan

	Vad	Ansvar	När
	Plan mot diskriminering och kränkningar skrivs inför kommande år.	Rektor	December
	Planen är klar och förs in i skolans eget årshjul.	Rektor	Januari
	Planen presenteras på VU-dag/APT, varje arbetslag planerar hur och när aktiviteter skall genomföras	Rektor	Februari
	Planen presenteras i varje klass på klassrådstid Huvudmannen genomför övergripande analys Utskott för lärande samt Kommunstyrelsen tar del av rapporter och analys.	Klasslärare/Mentor Skolchef	Februari
	Enkätundersökning	Rektor	Mars/April
	Analys av enkätundersökning Analys av läsårets kränkningsrapporter	Rektor/Skolchef	Maj
	Planen presenteras i varje klass på klassrådstid	Klasslärare/mentor	Augusti
	Planen diskuteras i samband med utbildning för årets trygghets och trivselteam	Klasslärare/Mentor	September
	Kartläggning av nuläge Elevsamtal och ”Husmodellen” Skolsköterskornas hälsosamtal	Rektor. Klasslärare/Mentor	Oktober/ November
	Utvärdering av föregående års plan. Analys av terminens kränkningsrapporter	Rektor. Klasslärare/Mentor	November
	Analys av kartläggning och utvärdering	Rektor. Klasslärare/Mentor	November